

Pràctiques d'ecologia marina de la Universitat de Girona al Centre d'Estudis del Mar de Begur (NEREO)

Fruit del conveni de col·laboració científica entre NEREO i la Universitat de Girona, enguany una vintena d'alumnes d'Ecologia Marina, de la llicenciatura de Biologia, han realitzat les pràctiques de mar al Centre d'Estudis del Mar (Mas d'en Pinc) de Begur. L'estada, acompanyats de tres professors, ha estat del 18 al 21 de maig i ha permès de realitzar unes pràctiques intensives, amb uns horaris que anaven de 8 del matí fins a 9 del vespre.

Un dels objectius era fer un estudi comparatiu de les comunitats d'organismes mediolitorals (que viuen a trenc d'onades), infralitorals (que viuen en fons fins a 50 m, límit dels alguers de posidònia), circalitorals (que viuen en fons de la plataforma continental, on es pesca amb l'art de la vaca) i batials (que viuen en fons del talús continental, on es pesca la gamba). Aquest estudi comparatiu s'ha realitzat a partir de mostres preses a Fornells, a la Reserva de Ses Negres, pescant amb sonsera davant de Sa Riera i amb tresmalls davant de Cap Sa Sal, i analitzant la brossa (tot allò que no es ven i que es tornaria al mar) d'algunes barques de pesca de Palamós.

Durant les pesques, fou sorprenent la captura de gran quantitat d'uns organismes gelatinosos, que

curullaven l'art i no deixaven que treballés bé. A un inexpert poden semblar-li ous o cries de medusa, i aquest fet en la darrera quinzena de maig ha fet córrer tinta als diaris i a més d'un banyista a les platges de l'Empordà. En realitat és el llepó (un tunicat anomenat científicament *Thalia democratica*) i una salpa (*Salpa maxima*), que cal dir que són inofensius.

Un estudi especial ha estat el de les comunitats d'un tunel submarí, ara anomenat d'Ariadna, que hi ha a la Creu, dins de la Reserva de Ses Negres. El seu interès rau en el fet que hom pot observar com a mesura que ens hi endinsem, van canviant els organismes en una quasi imperceptible substitució cap a organismes esciàfils (aquells que prefereixen la foscor). Com a cosa anecdòtica es pot esmentar que a la part més fosca, durant el dia, s'hi acumulen unes petites gambetes (misidacis) que s'hi troben a milions, amagant-se dels peixos que sens dubte se'ls voldrien menjar; a la nit, però, emparant-se en la foscor, surten a menjar fora del túnel.

Aquest estudi, atès que no tothom té la titulació requerida per fer immersió amb botelles, s'ha realitzat sobre una successió de fotografies preses dies abans en aquell mateix indret amb càmeres especials.

El darrer estudi ha estat el del plàncton (organismes microscòpics que viuen suspesos a l'aigua) per al qual s'han realitzat pesques amb unes mànegues especials, al migdia i la mitja nit per tal de comprovar com molts d'aquest organismes viuen a fondària durant el dia (allà on és fosc i són difícils de veure pels peixos) i remunten, cents de metres en alguns casos, fins a la superfície per alimentar-se durant la nit quan la foscor els protegeix.

Cal dir que aquestes pràctiques haurien estat molt difícils de realitzar-les des de Girona estant, i que han estat un èxit en gran mesura per la col·laboració de NEREO, que ha posat

a la nostra disposició la seva infraestructura: barques, material d'immersió, càmeres submarines, laboratoris, aquaris... i la seva dedicació. Són ells els que han tingut cura de l'organització, de demanar les imprescindibles autoritzacions a la Direcció General de Pesca Marítima per mostrejar a la Reserva o a la Comandància de Marina per poder embarcar estudiants a la barca de pesca. A més, gràcies a aquesta Associació hem pogut establir un conveni tripartit amb la Fundació "La Caixa" segons el qual aquesta entitat subvenciona aquestes pràctiques que es realitzen en gran part a la Reserva de Ses Negres. Aquest fet ha possibilitat la nostra estada durant quatre dies a Begur, a l'Hotel Residència Rosa i al Restaurant Fonda Caner (que, per cert, ens han atès molt bé i pensem repetir l'any que ve), i també a l'adquisició de material científic que també serà d'utilitat per als estudis que NEREO promou a la Reserva.

Volem agrair molt especialment a en Paco i el seu fill Francesc, pescadors de Sa Riera, la col·laboració que ens han dedicat amb la pesca del sonso i amb els tresmalls, malgrat les marejades d'alguns passatgers. Com a fet anecdòtic cal fer esment que ens vàrem embarcar a la barca *Cruyff* l'endemà de la desfeta del Barça a Atenes, sense que això fos cap mal presagi per a les nostres pràctiques.

Ramon Moreno Amich

Professor d'Ecologia, Departament de Ciències Ambientals de la Universitat de Girona

